

VIAȚA INDUSTRIALĂ

IPARI ȚELET

REVISTĂ PENTRU APĂRAREA TUTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ȂLTALÁNOS IPARI ȚRDEKEKET SZOLGÁLÓ KÖZGAZDASÁGI LAP

PREȚUL ABONAMENTALUI:

Pentru mici industriși ... 240.— Lei
 Pentru orice societăți, bănci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
 Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos 3868.

Felcios szerkesztő:

KŐRÖSSY ȂRPÁD

Kiadja:

POLONYI ALBERT és TÁRSA

Cluj, Str. Gh. Dima 2 (Minorita-u.)

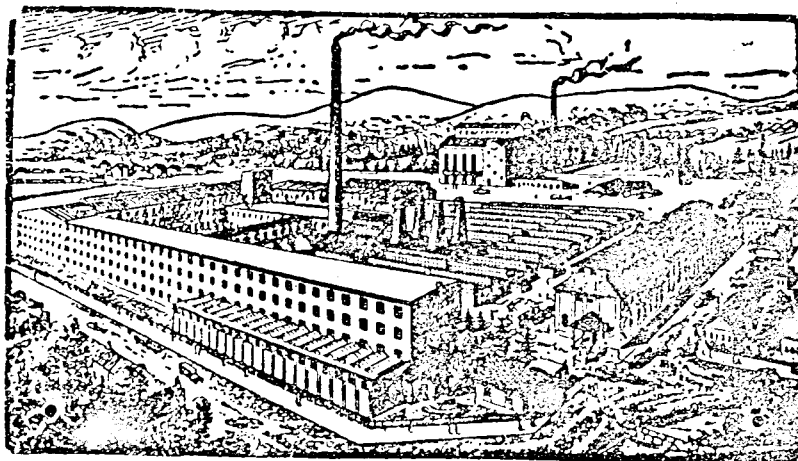
ELŐFIZETÉSI ȂRAK:

Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
 Bankok, részvénytársaságok, gyárak és
 nagykereskedőknek 1000 Lei.

SCHERG

a legujabb legszebb és legjobb szezion különlegességeket hozza
**férfi ȡltȡny, ulster férfi és nȡi-
 kabát valamint ruhaszȡvetekben**

**Plaidek,
 takarók,
 szȡnyegek**

**Gyári lerakat: CLUJ,
 Piața Unirii 22. szám.**

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

REVISTĂ PENTRU APĂRAREA TUTOROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ALTALÁNOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGÁLÓ KÖZGAZDASÁGI LAP

PREȚUL ABONAMENTALUI:

Pentru mici industriși ... 240.— Lei
 Pentru orice societăți, bănci, mari întreprinderi, pe un an Lei 1000.—
 Inregistrat Trib. Cluj No. 71. Dos. 3868.

Felelős szerkesztő:

KÖRÖSSY ÁRPÁD

Kiadja:

POLONYI ALBERT és TÁRSA

Cluj, Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Iparosoknak egy évre ... 240.— Lei
 Bankok, részvénytársaságok, gyárak és
 nagykereskedőknek 1000 Lei.

A régi erdélyi ipar céh-korából

Sándor József 1936. márc. 24-iki szenátusi beszédéből. (Lásd a Monitorul Oficial 1936. évi 41. számát.)

A régi Román- királyság és Magyarország közti vámháboru idejében, amidőn Erdély elvesztte évszázados kereskedelmi és ipari piacát, csekélységem mint ifju és egy nagy politikai napilap szerkesztője tiszteletbeli iparossá váltam. Nemzetiségi különbség nélkül szerveztem Erdély iparát és hadseregi, közigazgatási stb. széles agitációval áltruista módon önzetlenül számukra tíz és százmilliókra menő mindenfajta iparterméket szállítottam, miáltal megmentődött az erdélyi ipar. Ez, minden dicsekedés nélkül mondhatom, ismeretes a magyar közéletben. Akkor láttam, hogy micsoda igazában az erdélyi iparos és ugyenezt a tapasztalatot szereztem a világháboruban is, midőn a Vöröskereszt szolgálataiban ismét barát, vagy nem barát különbség nélkül, a helyszínén láttam, hogy ipar nélkül nem létezik egy háboru sem. E tekintetben közérdekű dolgokat mondhatnék még a katonai hadi emlékiratokból is. Meggyőződtem, hogy az iparos egyike a legjobb hazafiaknak és a legbecsületesebb emberek a társadalomból. De a munkaadó iparos mellett a segédben is, olyan embert láttam, aki idővel és szorgalommal munkaadó, tehát polgár akar lenni úgy, amint a nagy Napoleon mondta, hogy a francia katona oly valaki, aki a marsallbotot hordozza hátán a borjújában. Szeretetet és tiszteletet éreztem tehát e társadalmi osztály iránt s jogot arra, hogy elmondjam véleményemet jelen törvényjavaslatról is, (az ipartestületek felosztásáról volt szó — Szerk.) Az 1884. XVII. ipari törvény a magyar céhek megszüntetése nyomán keletkezett,

melyek 1248. után jöttek létre és amelyek közel 700 évig álltak fenn, helyökre mint utódok és örökösök ipartestületek állittatván, melyek maig is élnek. Századok alatt az erdélyi ipar nem csak a hazát táplálta, hanem Bécs, az Észak Riga és Kelet felé is szállította egész Konstantinápolyig és Sebastopolig. Az erdélyi fejedelemség idejében Kolozsvár városa volt az ipar és kereskedelem lerakódó helye a Levante és Ázsia felé. Ez időből való művészi iparcikkekből sokat lehet látni ma is a berlini Kunstgewerbe muzeumban. Az erdélyi iparremeke a prágai gyönyörű Szent György lovasszobor is, amit más művészi cikkekkel 1374-ben a kolozsvári Kolozsvári ércöntő testvérek által alkottatott. Magyar nemes ékszerész Ajtósi családból Magyarországról származott a legnagyobb német festő Dürer vagy Thürer Albert is, aki 1528-ban halt meg. Az Ajtósi névből kapta a Dürer nevet is.

A régi magyar céhek vallásos és hazafias szellemben védői voltak az ellenség ellen a városnak is. És éppen Kolozsvárt történt, hogy a török világban, midőn ezek a várost ostromolták, a szücs céh főmestere Lintzeg János, mint a városnak azidőszerinti polgármestere kimenvén a törökökhöz, hogy a megadásról tárgyaljon velök, a janicsárok jatagánjai között azt kiáltotta fel a vártoronyba: gyermekeim én meghalok, de ti meg ne adjátok magatokat, mert a törökök gyengébbek mint ti. Épen ezen hőstettért, mely szinte nagyobb volt mint Régulusé, javasoltam Kolozsvárt a törvényhatóságban, hogy emeljünk egy szobrot azon a helyen, ahonnan

Fényes ünnepek keretében ünnepelte meg az ország népe az új alkotmány életbelépésének első évfordulóját

Február 27-ikén egy esztendeje annak, hogy az ország lakossága felvonult és imponáló egyöntetűséggel nyilatkozott meg az ország új alkotmánya mellett.

Egy pillanatig sem férhetett kétség ahhoz, hogy ez a dátum sorsdöntő fordulatot, korszakalkotó változást jelent Románia történelmében. A népszavazás külsőségei már egymagukban jelezték és szimbolizálták ezt a változást. A népszavazásra ünneplő ruhában zeneszóval vonult fel a falvak népe, amely az új alkotmánnyal együtt visszakapta évek óta nélkülözött nyugalmát, sőt mondhatnók, életbiztonságát is.

Az évforduló alkalmából nem érdektelen visszapergetni a filmet azokhoz az időkhöz, amelyek az új alkotmány kihirdetését megelőzték és kiváltották. Az ország politikai életére nehéz felhők neheztedek. Az előző politikai rendszer bizánci választási módszerekben megöregedett emberei képtelenek voltak a helyzettel szembenézni, miután husz esztendőn át hanyagoknak bizonyultak a közérdekkel és gyengéknek a felforgató elemekkel

Öfelsége II. Károly király.

Mihály nagyvajda.

a legkülönbözőbb közintézményeket és új ritmust adtak az ország életének. Az uralkodó és tanácsadói erőfeszítéseit siker koronázta. Az új kormány, amely most az ország élén áll, a nemzeti újjászülés frontjának kifejezése, amely egyetlen szervezetben tömöríti az ország összes élő politikai erőt. A front megszervezése befejezéshez közeledik. Mihályt az egységes politikai szerv váza és

szemben, Eltávolították ifjak hivatásos agitárokkal fogtak össze, hogy aláássák az állam tekintélyét és hazánkat egy boldogtalan Spanyolországgá változtassák át. Ha valaki egy évvel ezelőtt megfordult egy román faluban, számotvehetett azzal, hogy az ország milyen szörnyű szakadék szé-

lére került. Gyermekek verekedtek szüleikkel, eltérő politikai nézetek miatt, rokonok véresre verték egymást választási rivalitásból, választási ágensek pedig parasztruhába öltözve bejárták a falvakat, hetet-havat ígértek az embereknek s a legkatasztrófálisabb légkört készíteték elő.

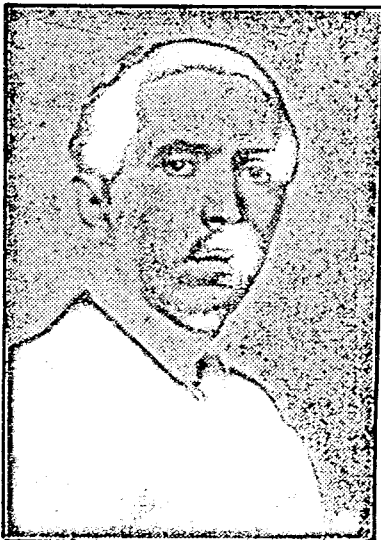
Ekkor azonban közbelépett az ország szeretett uralkodója.

Az új alkotmány, amely végetvetett a választási demagógiának bajok orvoslásának jele volt. Attól kezdve gyors ütemben követték egymást az új megvalósítások, melyek hivatalos voltak arra, hogy kijavítsák az állam hajóján bekövetkezett repedéseket.

Ami elavult és rothadt volt, azt eltávolították mindenüvé fiatal, életerős elemeket állítottak, hogy hitel és bizalommal dolgozzanak az ország újjáépítésén. Mit jelent egy év egy nép életében? és mégis e rövid idő alatt az új rendszer jótélményei érezhetőkké váltak a különböző társadalmi rétegekben.

A meddő politikai harcokat a nyugodt és konstruktív együttműködés váltotta fel. Új alapokra helyezték az igazságszolgáltatást, a közigazgatást,

alkatrészei egymásba illeszkednek megtörténnek az intézkedések a parlament összehívása iránt is. Ezek az intézkedések máris küszöbön állanak. Az új parlament a konstruktív erőfeszítések, nem pedig a meddő párt-harcok kifejezése lesz.

TITIANU
sajtó- és propagandaügyi miniszter

ARMAND CALINESCU
belügyminiszter

Zsidókérdés az iparban és kereskedelemben

A romániai közönség előtt ismeretes a magyarországi politikai életnek új fordulata, amely az ottani zsidókérdésben sűrűsödik össze. Az „Ipari Élet” nem politikai lap, tehát a magyarországi zsidókérdésnek pertraktálása nem lehet feladatunk. Iparos lap vagyunk, bennünket csak az érdekel, ami a munkával, az iparos világ gazdasági életével kapcsolatos. A magyar zsidókérdés azonban mélyen belevág az ipari és kereskedelmi életbe, miután ugy a nagy ipar, mint a kereskedelem terén a zsidóság igen fontos szerepet játszik az egész világon, sőt, mint fogyasztó is első helyen vezet, tehát mi iparosok is aggodalommal kell, hogy figyeljünk, mi is történik a zsidósággal?

Sietünk azt is leszögezni, hogy a gyáripar fogalma messze esik a kézműipar fogalmától. De azt is tudjuk, ha elfogulatlanok akarunk lenni, hogy a nagyipar nélkül a kézműipar produktivitása teljesen megbénulna, mert képtelen volna kielégíteni a kézműipart támogató igényes közönséget.

Példákkal illusztráljuk állításunkat:

Az asztalos hogyan tudná felcímezni butorait, ha a gyár nem látná el a butorokat csinos, modern zárakkal, fogantyúkkal stb, ha a sodronyipar nem gyártana mindenféle szöveget, a porcellángyár nem készítené különféle csigákat és villanyfelszerelési cikkeket, ha a szerszámgyárak nem készítenének a kisiparban szükséges szerszámokat, ha a posztó- és bőrgyárak nem látnák el áruval a szabókat és lábbeli készítő kézműipart? Folytathatnók hasábokon át, ami állításunk bizonyítására szolgál.

Vannak esetek, amikor a gyáripar tényleg konkurens a kézműiparnak, mégis el kell ismerni a gyári termék szükségességét, mert ezt megköveteli a fogyasztó közönség érdeke és egy másik fontos tényező, ami abban kulminál, hogy a tökkeerős gyáripar foglalkozást nyújt azoknak a szakmunkásoknak, amit a kézműipar kitermel.

A gyáripari termékeknél az a fontos, hogy azok belföldi termékek legyenek. Egy ország gazdasági jóléte attól függ, hogy a belföldi szükségletet miképp tudja kielégíteni a belföldi termelés. A kézműipar pedig képtelen a belföldi szükséglet kielégítésére, tehát a külföldi áru önzönlene be, ez pedig káros hatással volna az állam gazdasági életére,

ezen kívül fokozná a munkanélküliséget.

Ezért támogatja a kormány a nagyipart.

Egy jól és egészségesen megszervezett államban arra kell törekedni, hogy a külföldi árubehozatal minél kisebb térre szorítkozzék, tehát nem lehet rossznéven venni a nagyipar kivételes állami támogatását.

Mint elől említettük, a figyelemre méltó nagyipar és nagykereskedelem az egész világon a zsidóság kezében van. Ez a faj azonban kivül, hogy leleményes, de világos agyu, vállalkozásoknál számotvető, szorgalmas, kitartó, tanulékony, nem csügged, ha akadályokkal kell megküzdenie. E mellett az adottság mellett, — amellyel egyetlen keresztény faj sem rendelkezik, — vállalkozása többnyire sikerül. Vannak kivételek is, bizony sokszor beletörik a bicskája a zsidónak is vállalkozásába, de mi keresztények — valljuk be — elfogultak vagyunk, csak azt látjuk ami sikerül, sohasem azt ami nem sikerül és vagyonok usznak el.

A magyarországi zsidótörvénnyel kapcsolatban, amit ez a szegény és szorongatott ország német parancsára, kénytelen végrehajtani a kopár vidéki Kárpátalja egy részének visszacsatolásáért, le kell mondania arról, hogy szép iparát tovább fejlesztesse, a meglévőt is le kell építenie, hogy a németek gyarmata legyen az ország. Ezt pedig csak úgy tudja véghez vinni, ha megcsinálja a zsidótörvényt, ezzel aztán elpusztulni kénytelen a magyar nagyipart és nagykereskedelmet.

Hogy mit köszönhet Magyarország a magyar zsidóságnak gazdasági téren, azt minden magyar ember jól tudja. De azt is el kell ismerni, hogy kulturális téren is nagy munkát végzett. És hogy milyen értékes munkát végzett a zsidóság az ipar és Kereskedelem terén ugy Magyarországon, mint bárhol a világon, bemutattunk egy pár erdélyi példát.

Kezdjük a „Dermata”-börgyárnál. Ennek a hatalmas, sokszáz munkásnak kényeret adó vállalatnak alapító igazgatója

Dr. Farkas Mózes

akit nem szükséges bővebben bemutatni Kolozsvár közönségének, mert itt született köztünk. Tudományos pályára készült. Ügyvéd lett. Pomnáz ügyvédi irodája volt háboru előtt, de szíve az ipar felé vonzotta. Még

béke időben megismerkedett a timármester Renner testvérekkel, akik egy kis primitív timár műhelyben bőrkészítéssel foglalkoztak. Kiváló boxbőrket készítettek. Jó iparosok voltak, de tőkénélküli, rossz kereskedők. Kinlódta, mint minden kézműiparos. A zsidó ügyvéd hóna alá nyult a tengődő mesterembereknek. Összeköttetései révén pénzt és gépeket szerzett számukra. Gyárat csinált nekik, de az üzleti részt magának tartotta fenn, maga vette kezébe a gyár irányítását, vezetését. Alig pár év alatt országos híru lett a Renner-féle bőrgyár és abban ma sok-sok száz keresztény munkás talál biztos, állandó existenciát. A nagy siker egy percre sem vakította el az alapító igazgatót. Ma is éppen ugy, mint 25 év előtt fáradhatatlanul dolgozik a gyár fejlődése érdekében kitűnő igazgatótársaival együtt.

Aztán nézzünk szét a gyéresi Sodronyipárnál.

Ennek a hatalmas gyárnak alapító igazgatója

Diamant Izsó.

Ez a világrelációban is számottevő gyár 20 évre tekinthet vissza. Ugy nőtt ki a földből, mint egy csodaváros, hatalmas épületeivel, munkáslakásaival. A keresztény munkások száai találnak itt pompás elhelyezkedést.

Hatalmas iramban fejlődött ez a gyár az alapító vezérigazgató és kitűnő vezérkara működése alatt. Az alapító vezérigazgató ma is éppen olyan energiával és kitartással dolgozik a vezetésére bizott gyárnak fejlődése érdekében, mint az alapítás kezdeti stádiumában. Nem vakította el sikere, mint más esetben ez történni szokott. Meg kell állapítanunk azt is, hogy e nagyszabású gyárnak olyan kitűnő igazgatósága van az élen Bésa Eugen igazgatóval, a Kereskedelmi és Iparkamara érdemes elnökével, ami párját ritkítja.

Princ Ármin

a zománcedény tröszt feje. Ezelőtt 30 évvel Szatmáron egy kisebb gépjavitó üzemet rendezett be. Szakember volt és szorgalmas, munkás férfit. A szatmári gépjavitó üzemen néhány év alatt hatalmas iramkán országos híru gép gyárrá fejlődött ki. Majd a zománcedény gyártására is rátért, aztán berendezkedett a villanygőz gyártására. Az általa gyár-

tott Eterna-égő mint elismert márka dominálja a piacot. Az országsszerte köztisztületnek örvendő Princ Armin fiait és az ipar megbecsülésére nevelte, a Kolozsváron is előnyösen ismert Princ Ede ennek a nagyszerű vállalatnak ma lüktető ereje. Sokszáz munkásnak ad kenyeret.

Dr. Stern Vilmos

orvosi pályára készült. Jó nevű orvos volt, ma azonban a gyógyszerész iparban fejt ki nagyszerű munkát. Vegyészeti gyárat alapított, előbb Egger és Társa címen. Ma Ufarom cím alatt Románia egyik legismertebb és legnagyobb aparátussal dolgozó vegyészeti gyára, gyógyszer speciálitásai kiszorítják az országból a külföldi specialitásokat. Tekintélyes számu munkást foglalkoztat.

Schul Tesvérek

Tulajdonképen kereskedők voltak Brassóban. Mint kereskedők élelmes, törekvő kereskedők arra a tapasztalatra jöttek, hogy a nép által használt ugyevezett fejkendőket az országban nem gyártják, külföldi behozatalra szorulunk. Tanulmány tárgyává tették e kérdést és külföldi tanulmány után gyárat alapítottak Kolozsváron. A fejkendő gyártás bevált, amit bizonyít nemzetgazdaságilag az a felbecsülhetetlen tény, hogy ma a Schulkendőgyár csaknem 300 munkást foglalkoztat, nagymértékben csökkenti le a munkanélküliséget és a behozatal kiszorításával javítja kereskedelmi mérlegünket.

Neuman Géza

a Continental vaskereskedelmi részvénytársaság vezérigazgatója nemcsak a kereskedelem terén szerzett elévülhetetlen érdemeket, de az ipar terén is jelentős munkát végez. Különös szeretettel karolta fel a kisipart. Ennél a hatalmas kereskedelmi vállalatnál kenyeret talál sok-sok kisiparos is. Amit csak lehet, belföldi és helyi kisiparosokkal állítat elő és azt hozza forgalomba.

***

És folytatni lehet e diszes névsort száz és száz hasábon át. Egyelőre csak pár nevet említettünk fel, de nem mulasztjuk el felsorakoztatni mindazokat a zsidó származásu iparosokat és kereskedőket, akik ma lüktető vért adnak a romániai iparba és kereskedelembe.

P. A.

Hirdessen az „IPARI ÉLET”-ben

Megalakult a Szamostartományi Ruházati Ipari Munkaadók Céhe

Nagyvárad vonakodik a kolozsvári központhoz csatlakozni

Február 19-én, vasárnap délelőtt, az ipartestület nagytermében, tartotta meg beszámolóját a Cluji Ruházati Ipari Munkaadók Céhe, melyen a vezetőség beszámolt a szervezkedés kapcsolatos munkájáról.

Cristea Vasile elnök irányításával már hetek óta erős szervezkedési munkát fejtett ki a vezetőség, hogy a tartomány összes érdekeltjeit a kolozsvári központ megnyerje. A vezetőség munkája teljes sikerrel járt, mert a kolozsvári központba csatlakozását jelentette be: Beszterce, Dés, Máramaros, Szatmár, Szamosujvár és Zilah, városok, csupán a nagyváradi kerület vonakodott a kolozsvári kerülethez csatlakozni. A nagyváradiak ugyanis Nagyváradon óhajtanák a központot felállítani.

A csatlakozott városok nagyszámu küldöttséggel képviseltették magukat a gyűlésen. A vezetőség beszámolója után megválasztották a központi vezetőség tisztikarát.

Elnök: Cristea Vasile.

Alelnökök: Moldován Péter és Fermerean Ioan.

Titkár: Matesan György.

Pénztárnok: Aiudean Octavian.

Ellenőrök: Király Józef, Kis Károly és Erős Jenő kolozsvári munkaadók.

Választmányi tagok: Cojovaniu Dumitru (Beszterce), Câmpian Isan (Dés), Petean Emil és Kotha Géza (Siget), Mihalik Károly és Braun

Ferenc (Szatmár), Pentea Ioan (Szamosujvár), Tóth László és Omos Ioan (Zilah).

A tisztikar megválasztása után a központ költségvetését állapították meg, amely célra 25.000 lejt szavazott meg a gyűlés. Egyben megállapították a kerületek hozzájárulási százalékát, mely szerint a kerületek az általuk beszedett tagdíjnak 30 százalékát kötelesek a központba befizetni.

Ezután több felszólalás következett. A felszólalók elkeseredett hangon panasztolták el az iparosság jól ismert sérelmeit, nevezetesen a kiméltetlen adóbehajtás és a pénzügyi közegek magatartása ellen panaszkodtak, ahogy ezek a behajtó közegek kezelik a polgárt felsorolták a mester és munkakönyveknél tapasztalt sérelmeket, a betegsegélyző törvény sérelmes pontjait és a kézműiparosokra elvihetetlen terhet jelentő gázmaszkügyet, kérve Céh vezetőségét, hogy teljes erjével szálljon sikra a sérelmek orvoslásáért az illetékes fórumoknál.

Tekintettel a nagyváradi kerület megatartására, elhatározottak, hogy a kolozsvári Céh kikiküldöttet meneszt Nagyváradra, az ott e tárgyban febr. 26-án tartott gyűlésre, hogy megnyerje a nagyváradiakat a kolozsvári központhoz. A nagyváradi határozatról a jövő számunkban számolunk be.

Fazekas Mihály

uriszabó

Cluj—Kolozsvár, Calea Marechal Foch 36. szám,

Megjelent a N. U. F. egyenruha törvény végrehajtási utasítása

Nemzeti Ujjászületés Front formaruha-törvény végrehajtási utasítása a napokban jelent meg a hivatalos lapban. A végrehajtási utasítás 38 szakaszból áll és a legnagyobb részletességgel írja körül a formaruha minden egyes darabját, annak alapanyagát és színét.

A törvény szerint minden köztisztviselő ilyen ruhában járhat és négy rend ruhát köteles csináltatni. Két nyári és két téli ruhát.

A fővárosi szabóüzleket valósággal megrohmozták a rendelők, most Erdélyből igyekeznek munkásokat toborozni, mert képtelenek törvényes

be öt, az általa eltartott családtagok a biztosítottnak járó pénzsegély 50 százalékában részesülnek.*

49. szakasz.

„Ha a biztosított elhal, családtagjainak az alább részletezett temetkezési segély felvételére van joguk:

a) ha az elhalt biztosított az utolsó 2 évben (az utolsó megbetegedés napjától számítva), legalább 32 heten át járulékot fizetett és biztosított minősége az elhalálozás nspján is fennállott;

b) ha az elhalt biztosított az utolsó 3 év alatt (az utolsó megbetegedés napjától számítva), legalább 64 héten át járulékot fizetett s még akkor is, ha az elhalt biztosított minősége az elhalálozás előtt legfennebb 3 hónappal megszűnt;

c) Ha az elhalt biztosított legalább 1000 heten át járulékot fizetett és akkor is, ha az elhalálozásakor biztosított minősége már nem állott fenn;

A temetkezési segélyt — fenti körülményekre való tekintet nélkül — minden esetben folyósítani kell, ha a halál oka baleset volt.“

50. szakasz.

„A temetkezési segély összegét az egyes fizetési osztályokra a következőképpen alapították meg:

I. osztály 2000 lej; II. osztály 3000 lej; III. osztály 4000 lej; IV. osztály 5000 lej; V. osztály 6000 lej; VI. osztály 7000 lej; VII. osztály 8000 lej és VIII. osztály 10.000 lej.

Ha a biztosított különféle fizetési osztályok alapján fizetett járulékot az utolsó 2 év alatt, a temetkezési segélyt a megfelelő összegek közép-arányosa alapján kell kiszámítani. A temetkezési segélyt halotti bizonyítvány alapján a tulélő házastárs vagy a gyermekek kérésére folyósítják. Ha az elhunyt biztosítottnak házastársa nincsen és gyermekei sem maradtak utána, a segélyt a felmenő ágon rokonoknak, vagy ilyenek hiányában az oldalági rokonoknak utalják ki. Ha a temetkezési költségeket egy idegen személy fedezte, az utóbbinak joga van költségei megtérítésére az előbb megállapított segélyösszeg határáig. Ha a költségek kifizetése után még valamelyes összeg fennmaradna, azt az előbb említett sorrendben az elhalt biztosított családtagjainak vagy rokonainak fizetik ki.“

51. szakasz.

„Ha valamely, bármilyen cimen nyugdíjazott vagy kétharmad foknál magasabb rokkantsági minősítésű

balesett-nyugdíjas elhal, hátramaradottainak — az előző szakasz feltételei alapján — 4 havi nyugdíját fizetik ki temetkezési segélyképpen, a 25. vagy 31. szakaszokban irt pótlék nélkül.“

52. szakasz.

„Ha valamely, nyugdíjas bármilyen természetű nyugdíj járandóságait fel nem vette, ezek el nem évültek és a nyugdíjas elhal, a járandóságokat az 50. szakaszban feltüntetett családtagoknak és sorrendben fizetik ki. Ha a nyugdíjas elhalálozása előtt még nem vette fel utolsó havi nyugdíját, ez is kifizetendő a hátramaradottaknak.“

53. szakasz.

„A bármilyen cimen nyugdíjazott, vagy kétharmad foknál magasabb rokkantsági minősítésű balesett-nyugdíjas hátramaradottjainak nyugdíjafolyósítanak az alábbi feltételek szerint:

a) a munkaképtelen özvegynek haláláig, vagy férhezmenéséig a fél nyugdíjának 40 százalékára van joga a 25. vagy a 31. szakaszokban irt pótlékok nélkül. Ugyanez a joga van meg a biztosított nőt tulélő férjnek is, ha munkaképtelen és ha felesége tartotta el;

b) a törvényes, elismert, vagy örök-befogadt gyermeknek 14 éves életkoruk betöltéséig, fejenként a nyugdíj 20—20 százalékára van joguk. Fenti arányszám 30 százalékra emelkedik, ha a gyermekek teljesen árvák. Elhagyott gyermekek, valamint olyanok, akiknek anyjuk újból házasságot vagy köt nyugdíjra joga nincsen, teljesen árva gyermekeknek tekintendők. Az özvegy, vagy a tulélő férj és a gyermekek nyugdíja együttesen 80 százalékot meg nem haladhat. Ha a nyugdíj összege fenti arányszámot meghaladná, a gyermekek nyugdíját aránylagosan csökkenteni kell. Valamely nyugdíjas nő természetes gyermekeinek ugyanaz a joguk van, mint a törvényes gyermekeknek anyjuk halála után. A gyermekek nyugdíj-jogosultságát — a társadalombiztosító igazgatóságának jóváhagyásával — a 14 éves életkor betöltése után is meg lehet hosszabbítani, ha testi, vagy szellemi fogyatékoságban szenvednek, amely miatt munkára képtelenek. A társadalombiztosító a teljesen árva gyermekeket nyugdíjilletmény folyósítása helyett árvaházban is elhelyezheti.“

54. szakasz.

„Ha a biztosított elhalálozásáig legalább 400 heten át és évn-te leg-

alább 16 hétig, vagy ha összesen legalább 1000 heten át járulékot fizetett, tekintet nélkül arra, hogy közben a járulékfizetést megszakította és hogy a rokkantság megállapításakor már nem volt biztosítva: hátramaradottjainak nyugdíj-jogosultságát a rokkantsági nyugdíjjal arányban fogják megállapítani, amelyre az eihalt biztosítottnak a járulékfizetés alapján joga lett volna.“

55. szakasz.

„Ha a biztosított, akinek rokkantsági, öregségi stb. vagy teljes rokkant lévén, balesetnyugdíjra van joga, nyugdíjazási kérésének elintézése előtt elhal, hátramaradottjai nekik járó jogokat az 51., 52. és 53. szakaszok alapján követelhetik. Ha a biztosított, akinek korhatár elérésével nyugdíj-jogosultsága volt, részleges balesetnyugdíjra jelentette be igényét és elhal, hátramaradottjainak joguk van rendes nyugdíj megállapítását kérni a 51. és 53. szakaszok alapján. Hasonlóképpen, ha a biztosított, aki részleges balesetnyugdíjat huz, továbbra is hozzájárul a rokkantsági biztosításhoz, a rokkantság bekövetkezése miatt történő munkabeszüntetés esetében joga van a rokkantsági nyugdíjilletmény megállapítását kérni, még akkor is, ha részleges balesetnyugdíjigényét is bejelentette, (utóbbi nagyobb összeg lévén). Fenti eljárás célja, hátramaradottjai jogainak megállapítása, elhalálozása után.“

(Folytatjuk.)

„CONSTRUCTIO“

csillár, rádió, szaküzlet
 Vil anyfelszerelési cikkek nagy raktáral
 Piața Unirii

ASLAN IOSIF

croitor pt domn — uriszabó
 Cluj, Piața Ștefan cel Mare No. 7.
 vis-a-vis cu Opera Română

PAHOTA IULIU

tinichigiu și instalator de apaduct
 bádogos
 Cluj, Strada Oăsanu No. 12

Alex JANKY

autógummilerakat
 Cluj, Strada Ady No. 7.

Törvényrendelet

a kereskedők és iparosok segélyező és biztosító hivatalának felállításáról

A hivatalos lap múlt évi december 20-i számában törvényrendelet jelent meg a kereskedők és iparosok segélyező és biztosító hivatalának felállításáról, melyet a következőkben ismertetünk:

A rendelet törvény szerint a hivatal célja olyan elszegényedtet kereskedőknek és iparosoknak, akiknek bejegyzett cégük volt vagy van, a következő kedvezményeket nyújtani:

a) orvosi kezelést és gyógyszereskezt; b) rokkantság esetében pénzsegélyt; c) a kereskedő és iparos családjában előforduló halálesetek alkalmával temetkezési segélyt; b) a tőkét elvesztett kereskedőnek és iparosnak, valamint elhalálozás esetében a vagyontalan hátramaradottnak pénzsegélyt; e) a tagok és családtagjaik számára életbiztosítások kötését.

A tagoknak a megbetegedés, vagy baleset bekövetkezésétől a felgyógyulásig joguk van a hivatal orvosi kezelését igénybe venni. Ugyanez a joguk van a tagok hozzátartozóinak (feleség és kiskoru gyermekek) is, ha a családfővel együtt laknak.

Rokkantság tekintendő az a kereskedő vagy iparos, akire valamely betegség következtében, több mint kétharmadfokú általános munkaképzetelenséget állapítanak meg, amelynek következtében vállalkozását továbbfolytatni nem képes.

A temetkezési segélyt a tagsági idővel arányban állapítják meg. Ha az elhalt legalább már öt éve tagja a hivatalnak, a segélyösszeg 5000 lej. Ezen időn alul az összeg minden évnél 10 százalékkal csökken. A temetkezési segélyt a halotti bizonyítvány alapján, a tulélő házastársnak, a gyermekeknek, vagy a temetkezés költségeit fedező személynek utalják ki. A családban előforduló halálesetnél járó segélyt, a családfő kezéhez fizetik ki.

Annak a tagnak, aki tőkét elvesztése és elszegényedése miatt kereskedelmet, vagy ipart továbbfolytatni nem tudja, vagy ha megöregedvén tevékenységét beszünteti s vagyontalan marad.

Az elhalt tag özvegyének és kiskoru gyermekeinek — ha vagyontalanok és nem munkaképesek — az alábbi segélyre van joguk:

a) Az özvegynek a tagot megillető rokkantsági, vagy elszegényedési segély felére, ha a haláleset, vagy a segélynek a tag részére történő folyósítása előtt már legalább öt évvel lépett házasságra az elhunytal;

b) a kiskoru gyermekek együttesen, a tagnak járó segély 30 százaléka tarthatnak igényt.

A hivatal jövedelmei a következők; a) a kereskedők és iparosok, valamint a kereskelmi és ipari társaságoknak a pénzügyi törvények alapján megállapított évi jövedelmük egy százaléka, melyet a pénzügyi hatóságok a többi egyenesadókkal együttesen hajtának be; b) az iparkamarák évi költségvetésének 5 százalékát kitevő hozzájárulás; c) az iparkamarák költségvetésében rendelkezésre álló segélyzési összegek; d) alapítványok; e) a hivatal vagyontalan jövedelmei.

A törvény kedvezményeiben részesülnek azok a volt kereskedők és iparosok is, akik a törvény kihirdetése után beigazolják, hogy hivatásukat legalább 10 éven át, megszakítás nélkül gyakorolták.

A törvény elveit végrehajtási utasítás fogja kifejteni és megmagyarázni, s hatályon kívül helyeznek minden a törvénnyel ellenkező más törvényes rendelkezést.

A végrehajtási utasítás megjelenése után bővebben fogunk ezzel a fontos kérdéssel foglalkozni.

Az „IPARI ÉLET“

szerkesztősége és kiadóhivatala
C L U J
Str. Gh. Dima 2. (Minorita-u.)
Hermes-nyomda.

Mecanic de Instrumente
medicale, cuțitar, tocilar
și nichelar

Iosif KOHN József

Orvosi műszerész, késes,
műköszörüs és nikkelező
üzem

Cluj, Strada T. Masaryk No. 1.

CSEKE

cofetărie — cukrászda
Cluj, P. Unirii 23. és Str. Iuliu Maniu 1

A bőriparosok nem vásárolhatnak szabadkézből nyersbőrt

Az ipari életünk nagy eseménye az a miniszteri rendelet, amely megtitja a bőriparal foglalkozóknak, hogy a vágóhidakon nyersbőrt vásárolhasanak.

Ezután a nyersbőrt a nemzetgazdasági miniszterium vásárolja meg és osztja szét a hadsereg számára dolgozó gyárak között.

A rendelet hatálya alá esnek a következő erdélyi városok is: Arad, Brassó, Kolozsvár, Várad, Szeben és Temesvár.

A kormányrendelet csak a talpkészítéshez szükséges nehezbőrkre terjed ki,

míg a felső bőrközöszt szükséges könnyű nyersbőrök szabadkereskedelmet nem korlátozták. Azoknak a nagyobb bőrgyáraknak, amelyek eddig számos nyersbőrbevásárlási állomást tartottak fenn, most változtatniok kell nyersanyagbeszerzési politikájukon.

A Kézműiparosok Országos Hitelintézete,

amely az elmúlt évben alakult azzal a feladattal, hogy a kisiparosok hitel-ellátását megszervezze, március 9-én tartja első közgyűlését. A közgyűlési beszámoló elé kisipari körökben érdeklődéssel néznek.

— A nagyváradi szobafestők közgyűlése. A nagyváradi szobafestők-, mázoló- és cégfestő iparosok évi közgyűlésén Amaro János elnök megnyitja után Boldizsár Imre főtitkár közölte a szakosztály tagjaival, hogy a szakma vizsgáztató bizottságában olyan tagok is vannak, akik beszélnek magyarul és így azok, akiket vizsgára rendeltek akkor is előállhatnak, ha nem beszélnek az állam nyelvét. A választások során elnök lett Ambro László, alelnökök Petrovits János és Temernstein Béla, pénztáros Dávid Lajos, főtitkár Boldizsár Imre, ellenőrök Takács Lajos és Szabó Lajos, választmányi tagok Kovács Béla, Winkler Izidor, Korodi László, Costin János, Melan Gheorghe, Daróczi János, Szegedi János, Palfy István és Ambró János.

A kisiparosok nagy bajai

Az új iparendedélyeket még meg se kaptuk, már is becserélik a kiadott mesterkönyveket

A munkakamarák felállítása óta annyi mindenféle baj szakadt a kisiparosság nyakába, amit elviselni képtelen. Két év óta egyéb gondja sincs, mint a beszedett iparendedélyek kicserélésének ügyével foglalkozni. Nem tudta mikor rendelhetik vizsgára, ha mindjárt évtizedekig is gyakorolta iparát, nem tudja, hogy van-e, vagy lesz-e új iparendedélye, nem tudja, hogy alkalmasnak fogják-e tartani egészségügyi szempontból műhelyét és ha pl. rendben érzi szénáját, biztos minden dolgában és a törvény által előírt feltételeknek eleget tudott tenni, abban aztán épenséggel nem biztos, hogy ennek idegekre menő okmányszerzésnek költségeit el is bírja viselni.

Milliók folytak be a munkakamara pénztárába úgy a munka- és a mesterkönyvek, valamint a kilátásba helyezett iparendedélyek takszáiból. A gyáripar versenyét elviselni nem bíró súlyos terhek alatt roskadozó kisipar vért izzadott ezeknek a terheknek elviselése alatt és sajnos ezek a terhek még nem értek véget, mert a mes-

terkönyvek kiadása után arról győződtek meg a hivatalos körök, hogy a kibocsátott munka- és mesterkönyvek nem felelnek a célnak, ezek hasonlók egy személyazonossági bizonyítványhoz, de alkalmatlanok arra, hogy azok, a törvény kivételmainak megfelelő módon bizonyítsák azt, hogy annak tulajdonosa hol, mikor és mennyi ideig gyakorolta iparát.

Most tehát az a gondolat merült fel illetékes körökben, hogy ezeket a munkakönyveket és mesterkönyveket kicserélik.

Eltelkintve attól, hogy ez a kicserélési procedura ismét napokat fog elrabolni a maga két kezével dolgozó iparostársadalomtól, ez ismét újabb terhet fog jelenteni, mert az újabb munka- és mesterkönyveket meg kell fizetni.

Bármennyire szükségesnek tartjuk a kiadott munka- és mesterkönyveknek egy célszerűbb kiadását, mégis rettegéssel gondolunk arra a csapásra, amit ez újabb procedura időben és pénzben jelent a kisiparos társadalomra.

Hasonlatos a mesterkönyvek ügye az elrendelt üzleti könyvek vezetéséhez. A törvény szerint beszerezte minden kisiparos a hitelesített üzleti könyveket. Csekem 1000 leibe kerül minden kisiparosnak ez néhány oldalas könyv. Aztán következett volna annak vezetése, amire egy kisiparos képtelen. Ideig-óráig ezt be is látták az illetékesek. Jött aztán egy rendelet, mely szerint a könyvvezetés terhe alól mentesülnek azok a kisiparosok, akik lefizetnek 200 lei kincstári illetéket és 100 lei aviatikai illetéket. Rohantunk, kiizzadtuk a 300 leit. Amikor ezzel készen voltunk jött egy újabb rendelet, mely szerint mégis kell vezetni a könyvveket? Kérdjük: miért fizettük a 300 leit? De csak kérjük, most gondolkozhatunk könyvelő szerződéséről, hogy beirjuk szépen rendesen a fél-talpalást, vagy patkószeg beverést, vagy ha úgy tetszik az adófizetést vagy nem fizetést, talán az utóbbit inkább, mert a munkakamara, betegsegélyző és efféle terhek súlya alatt nemhogy adóra, de betevő falatra sem jut.

Mint értesülünk az iparos liga felterjesztéssel fordult a kormányhoz, kérve, hogy a kisiparosokat mentesítsék a kötelező Társadalombiztosító kötelező tagság alól.

Pártoljuk szövetkezeteinket!

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek szövetsége Kolozsvár Str. Memorandului 12. és a kötelékében működő 318 hitelszövetkezet előnyösen kamatoztatja a legkisebb megtakarításokat is.

**FOGYASSZUNK
TRANSILVANIA**

szövetkezeti pasterizált

V A J A T

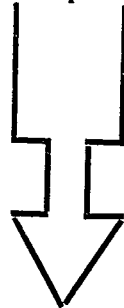
melyet a Szövetség Marosvásárhelyi és Székelykereszturi vajgyárok állítanak elő

!! Jó, olcsó és állóképes. !!

☛ Kérje mindentűt! ☛

AZ „IPAROS ÉVKÖNYV“

*nélkülözhetetlen és
hasznos kézikönyve
minden iparosnak.*

II. kiadás
40 leiért kapható a
Centrela-könyvnyomdában
Cluj, Strada Regina Maria 37. sz. alatt.

Az új társadalombiztosító törvény

(4. folytatás)

38. szakasz.

„Baleset-nyugdíjasoknak a főorvos véleményezése alapján joguk van a művegtagok stb. javítására és pótlására is.“

39. szakasz.

„Ha valamely baleset a biztosított legalább három napi munkamegszakítását eredményezi, a munkaadó köteles az esetet a társadalombiztosítónak legkésőbb 8 nap alatt bejelenteni. A munkaadónak kötelessége a társadalombiztosító nyomtatványán a szükséges összes adatokat megadni. Ha a balesetet nem jelenti be, a társadalombiztosítónak joga van a baleset körülményeit saját szervei után megállapítani. Ebben az esetben az eljárási költségek — a 288. sz. szakaszban írt megtorló intézkedéseken kívül — munkaadó terhére irandók. A bejelentést a biztosítottnak vagy családtagjainak kell megtennie akkor, ha munkaadója nincs, vagy ha a baleset olyan időpontban következett be, amikor nem volt szolgálatban.“

40. szakasz.

„A balesetnyugdíjat a társadalombiztosító hivatalból állapítja meg, ha a biztosított a társadalombiztosító orvosi kezelés alatt állott. Ha azonban a társadalombiztosítót a baleset bekövetkezéséről nem értesítik, a nyugdíjat csak a biztosított vagy az érdekeltek kérésére állapítják meg, miután meggyőződtek a baleset megtörténtéről és az áldozat biztosított voltáról.“

41. szakasz.

„Ha a biztosított 60 éves életkorát betölti, rokkantsági nyugdíjjal egyenlő nyugdíjra tarthat igényt, a járulékot fizetett hetek vagy hónapok számának megfelelően és azzal a feltétellel ha:

a) a biztosítás alapjául szolgáló hivatásbeli tevékenységét beszünteti;

b) és ha a korhatár eléréséig legalább 400 heten át és minden évben legalább 16 hétig, vagy összesen legalább 1000 heten keresztül — tekintet nélkül az egy év folyamán biztosított hetek számára — járulékot fizetett.

Az első bekezdésben említett korhatár nőknél — a foglalkozásra való

tekintet nélkül — 57 éves életkorra, bányá, kohó vagy öntőműveknél és hengereelőgépeknél alkalmazott munkásoknál pedig 55 évre mérséklendő.“

42. szakasz.

„Az a biztosított, aki az 1912 január 27-iki munkásbiztosítási törvény alapján fizetett járulékot, 500 lej havi öregségi nyugdíjra tarthat igényt, ha a 65 éves életkor eléréséig legalább 1000 heten keresztül járulékot fizetett s még akkor is, ha az életkor elérése után tovább dolgozik.“

43. szakasz.

„Az öregségi nyugdíjat a 41. szakaszban írt nyugdíj összegére kell felemelni, ha a biztosított a munkát beszünteti és ha a 41. szakaszban írt nyugdíj összege az öregségi nyugdíj összegét meghaladja.“

44. szakasz.

„A törvény értelmében családtagoknak tekintendők és a törvényben írt kedvezményeket élvezik az alábbi személyek:

a) a törvényes feleség, vagy a munkaképtelen és a biztosított feleség által eltartott férj;

b) 18 éves életkorukat még be nem töltött gyermekek;

c) nyomorék és munkaképtelen gyermekek, még akkor is, ha 18 éves életkorukat betöltötték;

d) anyáról árva leány, aki a biztosított háztartását egyedül vezeti;

e) 18—21 éves gyermekek, ha iskolába járnak és tanulmányaikat rendszeren végzik;

f) munkaképtelen és minden anyagi támasz nélkül álló szülők, feltéve, hogy a munkaképtelenséget a társadalombiztosító orvosa megállapítja; a szülők egy házban laknak a biztosítottal és valamely közhatóságtól vagy vállalatától nyugdíjat nem élveznek;

g) a biztosított által eltartott árva testvérek 18 éves életkorig.

45. szakasz.

„A biztosított köteles idejében bemutatni családtagjai személyazonosságát okmányait, amelyeket a biztosítási könyvecskebe bevezetnek, hogy ez által a családtagok is részesülhessenek a törvény kedvezményeiben.

Városokban lakó biztosítottaknak a 10 évnél idősebb családtagok fényképeit is be kell adni, amelyeket a biztosítási könyvecskéhez csatolnak. A nagyobb városokban lévő társadalombiztosító pénztárak megkövetelhetik, hogy minden családtag számára külön biztosítási könyvecséket szerezzenek be a biztosítottak.“

46. szakasz.

„A 44. szakaszban feltüntetett családtagoknak orvosi kezelésre gyógy- és kötszerekre van joguk a megbetegedés napjától a felgyógyulásig, azonban kizárólag a társadalombiztosító orvosi szervezeti útján. A biztosítottakhoz hasonló feltételek mellett kórházi kezelésre is joguk van fentieknek, azonban legfeljebb 8 heti időtartamra. Ha egy biztosított más helységben dolgozik és ennek következtében ideiglenesen nem lakik együtt családjával, utóbbiaknak abban a helységben van joguk a társadalombiztosító orvosi intézményeit igénybe venni, ahol laknak. A társadalombiztosító tulajdonát képező kórházakban a biztosítottak családtagjainak kezelése legfeljebb 20 hétig hosszabbítható meg, azzal a kötelezettséggel, hogy a 9-ik héttől kezdve a biztosított családtag után a kórházi ápolás költségeinek 25 százalékát kell megfizetni a társadalombiztosítónak.“

47. szakasz.

„A biztosított feleségének — gyermekszülés esetén — joga van orvosi kezelésre, szülésznőre, gyógy- és kötszerekre, valamint a gyermeknek szükséges fehérneműekre. Ha a biztosított fél az utolsó hónapban a gyermek születése előtt legalább 36 héten át, vagy az utolsó két évben legalább 52 heten át járulékot fizetett, a feleség a szülés utáni 6 heten keresztül pénzsegélyt kap, amely a biztosítottnak járó pénzsegély 50 százalékával egyenlő, vagy a társadalombiztosító költségére és legfeljebb 10 napi időtartalomra valamely szülönői intézetbe is beutalható.“

48. szakasz.

„Ha a biztosított kórházi vagy szanatóriumi kezelés alatt áll, vagy valamely fürdő vagy üdülőtelepre utalták

időre eleget tenni e tömeges rendelkezésnek. De más baj is van. A gyárak a tavaszi és nyári divatszövetek készítésével vannak elfoglalva, egyelőre csak kevés előírást tudnak szállítani.

Általában — tekintettel a tömeges szükségletre — nemcsak a fővárosban, de vidéken se lesz lehetséges ellátni a tisztviselőket kellő időre egyenruhával, az előírt terminust ki fog kelleni tolni.

De van más baj is, ami mindenél fontosabb. Az előírt négy öltöny 25—30.000 leibe kerül. Hogyan fizeti ezt ki, egy kiszírást hivatálnak. Az állam — a terv szint — 25%-át előlegezni fogja hivatali karnak. Ebből aztán az következne, hogy 75 százalékra a szabó hitelezne. Kérdjük: hol van ma olyan szabóüzlet, amelyik ezt a nagy hitelt nyújtani képes?

Mindenesetre a szabóiparban konjunktúrát jelent ez a körülmény, de félek, hogy nagy visszahatással lesz. Elsősorban felemelkedne fognak a munkabérek, másodsorban pedig a jövőben feleannyi polgári ruha sem kell, mint az eddigi szükséglet.

RUS ȘTEFAN

atelier de vulcanizare
vukanizáló üzem

CLUJ, Strada Baba Novac No. 14.

— Megalakult Marosvásárhelyen a famegmunkáló iparosok céhe. Marosvásárhelyről jelentik: A közelmult napokban újabb cég alakult meg Marosvásárhelyen. Ez alkalommal a marosvásárhelyi és vidéki asztalosok, ácsok, kádárok, parkettezők, kárpi-tosok, kerékgyártók céhe alakult meg az építőiparosok székházában. Mint értesültünk, a cég most megválasztott vezetősége, az alakuló közgyűlés iratit beterveztette a munkügyi miniszteriumba és hivatkozással cég hatalmas tagszámára, a központ Marosvásárhelyen való felállításának jóváhagyását kérte. A munkügyi miniszterium a jogos kérésnek eleget tesz és így minden bizonnyal rövidesen megkapja az új alakulat jogi személyiségét.

— A nyáron nagyszabású ipari kiállítás lesz Bucurștiben. A braszó munkakamara közlése szerint ez év év nyarán, június és július hónap folyamán Bucurștiben nagyszabású kiállítást rendeznek. Kiállításra kerülnek mindazok az ipari termékek, amelyek erre az alkalomra megfelelnek. Kívánatos volna minél több iparosnak a kiállításon való részvétele.

Megszüntetik az összes szakmai testületek jogi személyiségét

A Céhek megalakulása következtében Ralea munkügyi miniszter törvénytervezetet készített, amelynek értelmében megszüntetik az összes szakmai egyesületek jogi személyiségét. Ez mindazon szakmai egyesületekre vonatkozna, amelyek a Céh-

törvény előtt alakultak meg. Ezek az egyesületek abban az esetben viszsza kaphatják jogi személyiségüket, ha a munkügyi miniszter hozzájárul ahhoz, hogy királyi rendelet-törvénnyel adják meg számukra ismét a jogi személyiséget.

Vidéki előfizetőinkhez

Aki nem akarja járattatni tovább a lapot, az írja a küldött lapra „Refuzat” és vagy adja vissza a levélhordónak, vagy dobja be a posta ládába. A posta visszahozza és mi nem küldjük többé a lapot. A hátralékos díjakat az elfogadott lapokért kérjük ki-egyenlíteni, mert a mostani visszaküldés a tartozástól nem mentesíthet senkit, ha muszáj, ezt perelni is fogjuk.

— Megalakult a szatmári lakatosmesterek céhe. A szatmári lakatosmesterek a Munkakamara helyiségében tartották meg céhalakuló közgyűlésüket. Az új cég tisztikara a következőképpen alakult meg: elnök Murgu Ioan, alelnök Vizsujovszki János, titkár Sós György, pénztáros Róth Béla, ellenőrök Payer Károly és Papp Endre, választmány: Rozsnyay Lajos, Mohl Kálmán, Abrudan János, Majthényi Károly.

„REGAL”

BÁR, KÁVÉHÁZ

Szenzációs világvárosi

márciusi új műsor!

Jazz Regal

Világított tükörparkett. Szolid árak. Figyelmes kiszolgálás.

Csak néhány napig tart még a

Kalapkirály

szenzációsan olcsó, hatóságilag engedélyezett

végeladása!!

Minden elfogadható áron árusítunk.

Cluj, Piața Unirii 24. Berendezés és pultok eladó.

SZAKFÉNYKÉPÉSZEK ROVATA

Rovatvezető: **E. L. Bordan** Cluj, Str. Florilor 15.

Több oldalról megnyilatkozott kívánságra lapunk készséggel vállalkozott arra, hogy egy-oldalnyi terjedelmet bocsásson e szakma rendelkezésére, mivel pótolni kívánjuk ezzel azt a hiányt, amit a magyarnyelvű fényképész társadalom már rég óta nélkülöz. Vissza emlékezve Koziarsky (Carei) kartársnak a „Revista“ magyarnyelvű mellékletén közölt kívánságára, szívesen vállaltam ezuttal is magamra egy oly közérdekű munkát, mely ugy a kartársnak mint az egész testületnek esetleg hasznára válhatik.

E Lap szűkreszabott szakrovatán keresztül is szoros kapcsolatot teremthetünk egymás között ha olyan közleményeket hozhatunk melyek mindenkit érdekelnek, tehát e rovatban nem

technikai dolgokat óhajtanék közölni, hanem személyi, szervezeti és egyéb fontos társadalmi érdekű híreket, e célból arra kérem a vidéki kartársakat, hogy ilyen értelmű híreket, üzleti változásokat, szóval minden olyan dolgot, ami a testületünket érdeklí fenti címen közölni szíveskedjenek.

E lapvállalat azonban csak azon esetben bocsájthatja rendelkezésünkre ezt az oldalt esetleg többet is, ha a lap fentartása kellő számu előfizetés által biztosítva lesz. Kívánatos volna tehát, ha mindenki hozzájárulna ahhoz, hogy e rovat fenttartható legyen.

*

Kapcsolatban a cég-szervezkedési felhívással, sajnálattal közlöm, hogy a Szamos-tartomány fényképész céhét mindzideig nem sikerült felállítani. — Sokan vannak köztünk olyanok, kik nem tudják felismerni ezen fentről jövő intézkedés értékét és életbevágó fontosságát és hátat fordítanak mindennek ami a közérdeket szolgálja. A legnagyobb nehézség abban rejlik, hogy 30 tagnak kell jelen lennie az alakuló gyűlésen és ezt a számot a vidékiek nélkül nem tudjuk összehozni, a vidéki kartársak pedig nem igen hozhatják meg azt az áldozatot, hogy evégett ide utazzanak.

Ezideig az ország 10 tartománya közül tudomásunk szerint csak Bucegi (București) és a Tenger tartományban alakult meg a cég.

*

Január 7-én zajlott le Párisban a fényképezés 100-ik évfordulójának a megünneplése. Ugyanis 1839-ben e napon számolt be Arago a francia akadémia gyűlésén Daguerre találmányáról.

A „Revista“ legutóbbi száma ilusztált beszámolót ad arról a nagyszabású ünnepélyről, melyet ezen alkalomból a Bucegi-tart. cég rendezett a Lusana étterembe.

*

Tartományi foto kiállítást rendez a cluj-i munkakamara márc. 5—15 között. A felhívások már idejében szétlettek küldve a vidéki kartársaknak is. A legjobb munkák pénz és fagybeli, valamint oklevelekkel lesznek díjazva. Oklevelet egyébként

minden kiállító kapni fog. A munkakamara sulyt helyez arra, hogy a mesterek mellett a segédek és a tanulók is résztvegyenek munkáikkal a kiállításon, melynek rendezésével Florescu, Miskovsky, Fanta, Kovalszky és Bordan cluji fényképészek vannak megbízva.

A kiállítás eredményéről befogunk számolni.

*

A Munkakamarák Egyesülete is rendez egy professionista fotokiállítást Bucureștiben, a fényképezés centenariuma alkalmából és pedig „A Román munka képekben“ jelige alatt. Az erre vonatkozó feltételek a megyei munkamurai hivatalokban beszerezhetők. Díjak: I. díj 8000. II. díj 6000. III. díj 2×1500 és 5×500 Lei. A munkákat március 10-ig kell a legközelebbi munkakamaránál leadni.

*

Még egy kiállítási lehetőségről értesíthetjük az érdekelteket. Amint azt a „Revista“-ban olvassuk a Bucegi-Céh (București) az év folyamán országos szakfényképész kiállítást fog rendezni. Közelebbi részletekre, — ha aktuális lesz — vissza fogunk térni.

*

Személyi hírek: Huszthy Mátyás baia-marei kollegánk — közös megmozdulásaink lelkes és egyik legmegértőbb harcosa — hónapok óta a cluji klinika lakója. Hosszu kezelést igénylő betegségében kartársi szeretettel kívánunk neki mielőbbi gyógyulást.

Sajnálattal vettük a hírt, hogy Szabó János sigheti kartársunk is

súlyos beteg. Szeretnénk többet tudni róla. Legjobb kívánságainkat küldjük.

*

A szamos tart. mester és segéd könyvek váltására jogosító vizsgák rendjén a következő mesterjelöltek: Sárdi E. Belle L. Cservenai A. Finna R. Horvath A. Zaizon. Weintraub Bodor G. Deák F. és a következő segédjelöltek: Simonka A. Bogyó L. Staus L. Porjesz J. Mureșan G. Fekete J. Marmorai K. Borza F. Zirkuli N. állottak vizsgára. Legközelebbi vizsgáztatás március 11-én lesz, mely alkalommal a következő jelöltek lettek behíva: Hoffman S. Cluj, Marmor K. Cluj. Pórjesz I. T-Mureș. Pop E. Dej. Gergely B. Cluj.

*

Kérjük a Mureș és Timiș tart. kartársak értesítését, hogy céhük megszervezése milyen stádiumban, van valamine, hogy kik az ottani vizsgáztató bizottságok tagjai?

Cukorbetegek!

A külföldön is elismert
Dr. SENFTNER-féle
diabetikus kenyér

liszt és mindenféle tészta
CLUJON, Str. Iorga 11. alatt a

DIABET

Romániai főlerakathnál kaphatók. Kérjen ismertetőt! ▼
Vidékre postai szétküldés.

HERMES

KÖNYVNYOMDA

A legolcsóbban és legszebben készít mindennemű nyomdai munkákat. - Iparosok és kereskedők, támogassák az Ipari Élet kiadóhivatala nyomdáját, mert ezzel lapunkat erősítik.

POLONYI ALBERT és TSA

Strada Gh. Dima 2. szám (Minorita-utca)
az „IPARI ÉLET“ kiadóhivatala

Leteria de Stat

Mindenki próbálja ki a szerencsését!

1939-ben

az első

március 15-én

Ujtsák meg sorsjegyeiket

Egy sorsjegy az Állami Sorsjátékon a legkedvesebb ajándék!

Bun de imprimat.

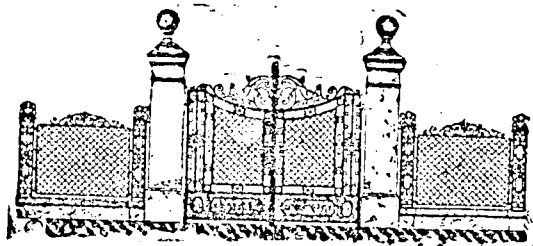
Tip. „HERMES“ (Polonyi & Co.) Cluj, Str. Gh. Dima (fost Minoritilor) No. 2.

HERMES

KÖNYVNYOMDA

*A legolcsóbban és
legszebben készít
mindennemű nyomdai
munkákat. - Iparosok
és kereskedők, támo-
gassák az Ipari Élet
kiadóhivatala nyom-
dáját, mert ezzel la-
pukat erősítik.*

POLONYI ALBERT és TSA
Strada G. h. Dima 2. szám (Minorita-utca)
az „IPARI ÉLET” kiadóhivatala

Fabrica de prelucrat sârmă,
lăcătușerie, mobile de fier și alamă

L É B E R

Sodrony-, lakatosáru-, vas- és rézbutorgyár
Cluj

Birou și depozit — Iroda és üzlet
Cluj, Strada Regina Maria No. 19

Impletitur' de sârmă, țesături
de sârmă, garduri decorative,
porți, uși, diverse articole de
sârmă, mobile de fier și alamă
BALAMALE IN TOATE
DIMENSIUNILE

Sodronyfonatok, sodronyszö-
vetek, diszkerítések, kapuk, aj-
tók, különféle sodronyárucl-
kek, továbbá vas és rézbutorok
CSUKLÓSPÁNTOK MIN-
DEN MÉRETBEN

CERETI OFERTĂ! — LÉRIEN AJÁNLATOT!

PHÖNIX

Fabrica de cuțite și articole de oțel
A I U D

Produsele noastre:

Cuțite de junghiat, de
bucătărie, de zarza-
vaturi, din oțel inoxi-
dabil. Tacâmuri cu
mâner din lemn și
aluminu. Barde de
bucătărie. Cuțite pentru
măcelari și de tăiat
oase. Cuțite de pâină
și de șuncă. Cuțite
pentru compactori.
Spachtele pentru zug-
ravi. Cuțite pentru gea-
mangii, curelari și
cnaipuri de pantofari.
Cuțite pentru cercetași

Produsele noastre
sunt de prima calitate

Cereține ofertă!

Gyártmányaink:

Szuró-, konyha-, zöld-
ségkések rozsdamentes
acélból. Fa- és alumi-
niumnyelű evőeszkö-
zök. Konyhabárdok.
Mészáros- és tökeké-
sek. Kenyér- és sonka-
kések. Könyvkötő-ká-
belkések. Festékkapa-
rók (Spachtli). Üve-
gező-, szijgyártó- és
cipéskések. Cserkész-
kések.

Összes gyártmányaink
a legjobb kivitelűek

Ré'jen ajánlatot!